

KRINGSTUDIE week 23

Verlangen naar God

Schriftgedeelte Psalm 84

INLEIDING:

Ps. 84 is een pelgrimslied. Driemaal per jaar trok Israël op naar Jeruzalem voor de grote feesten Pesach, Pinksteren en Loofhutten. In Jeruzalem, nader in de tempel, woont God, zijn woning is in Sion. Wonen, verblijven bij Hem is het ultieme verlangen van de pelgrim. Daar wordt niet alleen om gesmacht en geroepen (vers 3), maar het is ook nergens mee te vergelijken: één dag in de voorhoven (dat is nog niet eens het heiligdom!) is al beter dan 1000 elders; op de drempel staan (de plek van de bedelaar; je hoort er eigenlijk niet bij) is beter dan wonen in tenten (vers 11). Het gaat dan ook om drievoudig geluk, zaligheid (NBG51): gelukkig wie wonen in uw huis; gelukkig wie bij u hun toevlucht zoeken; gelukkig de mens die op u vertrouwt. Geen wonder dat we dit soort Psalmen 'liedjes van verlangen' noemen. Ze vertolken het heimwee naar huis, het heimwee naar onze oorsprong, naar God Zelf. De kern van de Psalm ligt in vers 6 waar gesproken wordt over 'in hun hart de wegen naar u'. ook al gaat het over uiterlijke wegen – de weg naar Jeruzalem - bepalend is de weg vanuit ons hart. Kent ons hart de wegen naar God? Als dat het geval is, leef je 'van binnen naar buiten'. Dat wil zeggen dat niet de omstandigheden bepalen hoe jij je voelt en hoe zwak of sterk je geloof

en je veerkracht zijn, maar dat jouw innerlijke kracht de omgeving en omstandigheden beïnvloedt. Dat zie je gebeuren in vers 7, waar het gaat over het dal van Baka, een woest en onherbergzaam dal tussen Gilgal en Jericho, waar de pelgrims doorheen moesten. Het werd ook wel het tranendal genoemd. De baka-struik groeit alleen in zeer hete en droge streken en de naam van de struik kan te maken hebben met een harsachtig vocht dat er uit zweeft en dat aan tranen doet denken. Je kunt je voorstellen hoe dit dal de pelgrims kon ontmoedigen en terneer drukken. Maar zij die in hun hart de wegen naar God kennen, veranderen dit dal in een oase. In overdrachtelijke zin wordt hier zou je kunnen zeggen het verschil aangegeven tussen een thermometer en een thermostaat: een thermometer neemt de temperatuur van de omgeving aan, maar een thermostaat bepaalt de temperatuur van de omgeving! Eenvoudig is dit niet; het vraagt om een levenslange pelgrimage. Steeds weer op weg gaan, God zoeken, je verlangen laten voeden en omvormen. In de preek is verwezen naar het werk van Herman Paul, hoogleraar secularisatiestudies in Groningen, die schrijft over secularisatie van binnenuit, in christelijke harten, als hij zegt dat er

sprake is van secularisatie als mensen meer gewicht hechten aan verlangens die gericht zijn op bevrediging in het hier en nu dan aan verlangen naar God. Hij noemt dat 'de slag om het hart' (zie zijn gelijknamige boek). De kerkvader Augustinus noemde de mens 'een verlangend wezen'. Denk aan de beroemde zin in zijn 'Belijdenissen', een autobiografie in de vorm van een gebed: 'Want zo hebt U ons geschapen, gericht op U, en ons hart kent geen rust tot het rust vindt in U'. God heeft mensen zo geschapen dat hun verlangen alleen in Hem tot vervulling komt. Hij is de enige die écht verzadigen kan. Aan wie je 'genoeg' hebt. De vraag is hoe we dat kunnen leren. Hoe krijgen wij *in ons hart* 'de wegen naar u'? Dat is ook gewoon een kwestie van oefenen, van zoeken, bidden, naar de kerk gaan. Van christelijke liturgische praktijken die ons (om)vormen en die als het ware een invoerkanaal zijn. Een Duitse theoloog (Wannenwetsch) noemt dat 'sich in den Glauben hineinsingen'. Ofwel, gewoon oefenen, te beginnen bij de wekelijkse godsdienst-oefening, de samenkomst. Zoals Paulus het schrijft aan Timoteüs: 'Oefen jezelf in een vroom leven' (1 Tim. 4:7).

VRAGENRONDEN

Ronde 1: Wat heeft je geraakt in de preek? Wat sprak je aan? Wat was nieuw voor je? Heeft God iets tegen je gezegd of duidelijk(er) gemaakt? Wat was volgens jou de kerngedachte? Deel dit met elkaar en praat erover door.

Ronde 2: Wat begreep je niet? Waar was je het niet mee eens, of stoorde je, in de tekst zelf of in de preek? Bespreek ook waaraan en waarom je je stoorde aan aspecten van de tekst of van de preek. Probeer met elkaar wat moeilijk was, niet begrepen werd of waar iemand het oneens mee was te verhelderen en er goed over door te spreken.

Ronde 3: Wat ga je ermee doen. Bespreek met elkaar welk appèl de tekst en/of de preek op je doen en hoe je dit de komende weer gaat betrekken op je (geloofs)leven.

hulpvragen

1. Herman Paul schrijft over secularisatie binnen de kerk, in ons eigen hart. Herkennen we dat? Waarin ben jij 'geseculariseerd'? En wat zou je er tegen kunnen doen?
2. Jezelf oefenen in vroomheid, je het geloof 'binnen zingen' of 'binnen bidden'. Christelijke praktijken (en er zijn er veel meer) die onze verlangens omvormen. Deel voorbeelden daarvan met elkaar.